

פָּרָק בְּאֵנְטוֹמִיָּה

(הומוֹרְסָקָה).

מאת

שאל טשרניחובסקי

יִשְׁנֹן חֲכָמוֹת-מְלָכוֹת וַיִּשְׁנֹן שְׁפָחוֹת, כִּידוּעַ.
אֲשֶׁרֵי הַנְּשָׁמַע לַמְּלָכָה, וְאוֹי לֹ, לְבוֹחֵר בַּשְּׁפָחָה.
אֶף-עַל-פִּי שְׂאִי-אֶפְשָׁר לֹ, לְעוֹלָם, בְּלֹא זֹ וּבְלֹא אֱלֹה.

בַּשָּׂת כִּסְתָנִי וּכְלָמָה בְּפָנַי מִיָּדַעִי וְרָעִי,
אֱלֹה שְׁפָנוּ לַמְּלָכָה, כְּלוֹמֵר לְפִילוֹסוֹפִיָּה,
בֵּין הַדְּבָקִים בְּוִוְנָדֵט וּבֵין הַמְּנֻסָּחִים כְּקוֹיָגוֹ,
בֵּין הַדּוֹגְלִים בְּזִימָל וְתַלְמִידֵי שֶׁל קוֹנוֹ, שֶׁל פִּישָׁר;
אוֹלָם אָנֹכִי... אָנִי... הֵן כְּרוֹךְ אַחֵר הַשְּׁפָחָה,
אוֹלֵי הַכְּעוֹרָה בִּיגִיָּהֵן וְהַמְּזוּהָמֵת בְּכָלֵן.
יַעַן אָנֹכִי שׁוֹמֵעַ שְׂרָק בְּהִלְכוֹת-נְתוּחַ.

יִשְׁנֹנוּ יָפִי בְּעֵצָם, נוֹי גַּפְלָא וְנֶעְלָם מֵעֵינַי
אִישׁ, אֲשֶׁר אוֹתוֹ לֹא יָבִין, יָפִי הַבָּא מִתּוֹךְ שְׁכָלוֹ
כָּל-פְּעוֹלוֹתֶיהָ, לְרַבּוֹת כָּל-תְּנוּעוֹתֶיהָ הַגְּמִישׁוֹת,
אֲשֶׁר הַכְּרִיזוּ עֲלֶיהֶן אַרְבָּעִים הַדּוֹרוֹת, בְּטָרָם
חֲבָלוֹ אוֹתָן וְרַקְמוֹן אֲמָהוֹת הַבִּיצָה הַקְּטָנָה.
אֵין לָהּ בְּנֵן לִיָּפִי, אֵין לְבִירִינְתִים כְּאוֹתוֹ
בְּנֵן-רַבּוֹאוֹת-הַתָּאִים, הַמְּשַׁמְשִׁים בּוֹ קָנִים צְנוּעִים
לְבוֹנֵי-הַגְּרָם 1 הַנְּכּוּב עָלַי כָּל נְקוּדוֹת-הַתְּגָרְמוֹת².

1) Osteoblasten.

2) Punctum ossificationis.

תְּבִינֵי הַקְּשָׁתוֹת הַשְּׁלוּבוֹת, שְׁנַתְּקֵלוּ אַחַת בַּשְּׁנִיָּה,
 עוֹטְרוֹת הַקְּנָה הַחֲלוּל וְסֻמוּכוֹת לַקְּצוֹלוֹת¹ הַשְּׁנִיָּים –
 מְקוֹמָם שָׁל קְבוּל-פְּעוּלָה, בּוֹ עֵצִים גּוֹבְלֵת בְּעֵצִים –
 גְּמֵר-שְׁכֻלֹל-בְּנִיָּן, וּבְנִיָּן שֶׁל אֲדִרִיבֵלִים מְקַסִּימִים.
 אֲכֹן, אֵלּוּ רְצִיטֵי, הִיִּיתִי גַם מְבִיא הַסְּפָמוֹת
 אֶף לַשְּׁפָחָה הַלְּזוֹ, שְׁאִינָה פֶל-כֶּף מְכוּעָרָת.
 פְּמָה וְכִמָּה מְאֻנְשֵׁי-הַשֵּׁם הָיוּ כְרוּכִים אַחֲרֶיהָ!
 [מִדָּה יְדוּעָה מִכְּבָר, שְׁאֲחִזּוּ בָּהּ מִן הַשְּׁפָחוֹת:
 לְהִיּוֹת לְאוֹ-דוֹקָא מְכוּעָרוֹת גַּם מִן הַגְּבֻרָת בְּבִיחָ].
 יֵשׁ לִי רְשִׁימָה אֲרֻכָּה שֶׁל פְּמָה וְכִמָּה גְּאוּנִים,
 אֲשֶׁר עָסְקוּ גַם הֵם בְּחֻכְמַת-נְתוּחַ בְּשַׁעֲתָם;
 אֲלָא כִּבְר דְּרָשׁוּ חוּזִ"ל: אֵין מְבִיאִים רְאָיָה מְשׁוּטִים
 (גוֹיִם פְּגִיטָה וְדַה-וִינְטְשֵׁי...); וְאוּלָם פֶּל זֶה אֶף לְמוֹתָר.
 מִי לָנוּ גְדוֹל מְדוּד מְלֶךְ-יִשְׂרָאֵל! מְשִׁיחַ,
 לְכַשְׁיָבוּא, אֶף הוּא יִהְיֶה בְּנֵי-דוּד, פְּלוּם לֹא כֶּף?
 דוּד מְלֶךְ-יִשְׂרָאֵל, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, גְּעִים-זְמִירוֹת –
 יַעֲקֹב, וְכָלִי וְכָלִי, – הוּא הִנֵּה מְנַתַּח בְּדוּרוֹ:
 "יָדָיו מְלַכְלָכוֹת בְּשִׁפִּיר וּבְשִׁלְיָה"; וּמִי עוֹד פְּמוּהוּ,
 אֲשֶׁר הִיטִיב לְדַעַת לְפָרְטֵי-פָרְטֵיָה הַחֻכְמָה,
 כִּי צַד שׁוֹפְכִים הַדָּם, בְּגִלּוֹי וְכֵן גַּם בַּסְּתֵר,
 תוֹךְ פְּדֵי רְמִיזָה לְעֵבֶד – כְּלָב גְּרָצַע לְבַעֲלָיו,
 דְּמֵי-בְּנֵי-אִשָּׁה, שְׁמֵלֶטָה אֶת נַפְשׁוֹ מִחֶרֶב-אֲבִיָּה,
 דָּם-בְּנֵי-אָדָם, שְׁנֵשְׁבַע לוֹ: "לֹא לְהַכְרִית אֶת זְרַעוֹ"
 (צִדִּיק נֹקֵם אֶת – גְּבַעוֹן ו'), לְרַבּוֹת הַדָּם אֵין לוֹ שׁוֹחֵר,
 "לְשִׁים אֵל פְּנֵי הַמְּלַחְמָה הַחֻזְקָה", אוּ בְּנֵד שֶׁל מוֹקִיעִים,
 לְשִׁים אָדָם "בְּמִגְרָה וּבְחֵרִיצֵי-הַבְּרוּזֵל",
 גַּם "בְּמִגְזְרוֹת-בְּרוּזֵל וְהַעֲבָר אוֹתָם בְּמִלְבָּן",
 כֶּף: "מֵלֵא הַחֻבֵּל לְהַחֲיוֹת וְשִׁנֵּי חֻבֵּלִים לְהַמִּית".

אוּלָם בְּיָמִים הָהֵם שְׁמַעְתִּי חֻרְפָּתִי וְאָדָם.
 בּוֹשׁ וְנִכְלָם הִיִּיתִי בְּפָנַי מִיָּדְעִי וְרַעֲי –
 עַד שְׁזָכִיתִי וְרָאִיתִי, כִּי יֵשׁ אֲשֶׁר תִּצָּא תוֹעֵלָת

1) Epiphysis.

גם ממנוולת הלזו, פושטת-הנבלות ברבים ;
עד שהגעתי ואמרתי, לאחר מעשה שהיה:
אכן, מה-טוב ומה-נעים, אשר יצקתי לפנים
מים על-יד פרופסורים, מגדולי-הדור בימינו,
דוקה מנתחים, חי אלי! ומעשה שהיה כך היה:

יש לי התרת-נשיקה לגבי פה-יד אחת קטנה.
אלא מכיון שנתנה רשות להמנשק, שוב אינו
מבחין בין פה יד ליד, בין מרפק-חמודות לגבה-
שכם נפלאה ורבה. וכלי וכלי, עד גמירה...
דברים בינו לבינה! הדברים עתיקים, ידועים.
דרך בנשים לי כך: מגלה טפח ומנשק טפחים.
ככה גם אתה עשה! "כמתקנים בהם" הלא נאמר.
והיה גורלה להטות את ידה אל גבול-ממשלותיה,
אשר תלכד ותירש בסיף ובשפתיה.
ויצא הגבול אל-מתחת הפנטר הגחמד וירד
למגדל-הצואר הנקוף ועד לפני חריץ-החניקה 1,
מקום שם חברו עצם חנה 2 וקצות שתי הפתסות 3.
מקום נחמד מאד, חטיבה תמה, ננאמר.
ועבר הגבול את הפתפה הדקה ליד מלטפת,
בולטה ולא-בולטה ומשמשה דפן לבגין של חריץ.
הוא "החריץ שמעל-לפתסה" 4 היכל-החריטות
נאה בצמצומו ואשר, אם יתן לו אל את הברכה,
והיה מלא כים שירה, והיתה בו יותר
משישנה בכל שיריו של פלוגי אלמוני המשורר.
ויבד אל הרי מור נוזל. ותאר הגבול את הגבעות,
אשר ברא בנשיקה להרבות נשיקות בעולם.
ונסב מעלה ומעלה ועד — בואכה ראש-קנה-הזרוע,
ועבר על מצע הקטיפה החיה, ועבר אל קתף

- 1) Fossa jugularis.
- 2) Claviculac.
- 3) Sternum.
- 4) Fossa Supraclavicularis.

חֲמֵד עֲגָלָה וּמְגֵרָה, וְעֲלָה אֶל פְּגִי הַמִּסְרָקֹת 1,
 קוֹרֵאת לְנִשְׁיָקָה וּמְדֻשֵׁי־אָה הַשְּׁעָרָה הַרְפָּה, מוֹף-מְשִׁי.
 וְעֵבֶר הַגָּבֹל מֵרֹאשׁ-חוּלְיָהּ, הִיא הַבּוֹלֵט 2, וְיָבֵד
 אֶל בֵּין הַשְּׂכָמוֹת 3 וְרִמְזֵי-הַחוּלְיוֹת 4; יִמְיָהּ וּשְׂמָאלָהּ,
 וְתֵאֵר הַגָּבֹל אֶת הַגֵּב הַגָּמִישׁ, וְהָיוּ תוֹצְאוֹתָיו
 עֲמֻק אֶצְיָל 5 מְצַנִּיעָה, הִיא קְרִיַת-שְׁעָרוֹת הַיְחָנִית.
 וְעֲלָה הַגָּבֹל רֹאשׁ-הַכֶּתֶף וְיָבֵד אֶל קְנֵה-הָאֲזוּרֹעַ 6
 עֲמוּד עֲדִין, פְּלִילִית-תְּפִאֲרֹת, וְסָבַב עַד פְּגִי הַקְּבוֹרָת 7,
 נֶאֱת-הָאוֹן בְּצַמְצוּמוֹ, חֲטִיבָה תְּמָה וּשְׁלֵמָה,
 וְסָבַב פּוֹנָה לְמִרְפֵּק 8 הַמְעַגֵּל רַפּוֹת וְתֵאֵר
 גִּיא בֵּין-הַקְּנִיִם וְהַזְרוּעַ, הַמְקוּם הַמוֹכֵן לְנִשְׁיָקוֹת.
 זו הִיא נַחֲלָתָהּ, וְלִקְחָתָהּ אוֹתָהּ מִיד-הַגְּחֻמָּה
 בְּפִיָּהּ וּבְאֲצָבוֹתֶיהָ — נַחֲלַת קְטִיפָה וְאֵטֶלֶס,
 מְמֶשׁ כְּמוֹ שְׁלֵמְדָנוּ עוֹד בְּהִיוֹתָנוּ בַּחֲדָר:
 הִנֵּה הָאֱלֹהִים (שְׁמַע) מְבִיא אוֹתָהּ לְאֶרֶץ
 זְבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ... וּבָאוּ, נִתְקִימוּ הַדְּבָרִים.

אולם אני לא בהא... אני אף בנטילת-ידיים.

יש לי התרת-נשיקה לגבי פה-יד אחת קטנה,
 צחה, חטיבת-אמנים. ולה אצבעותיה הורדות,
 דקות, ארפות, ונאות, ונבונות — נבונות להפליא!
 יש לאצבעות פרצופן: זו גסה, זו טפשית, זו דלה,
 ויש גם נבונה בקלל... ודי לחכימא ברמיזה.
 נאה צפורן מורידה ומעשה-שקד מארכת.
 ורדות זו משלה ושרק כל-שהוא מן המכחול.

- 1) Nucha.
- 2) Vertebra prominens.
- 3) Scapulae.
- 4) Vertebrae.
- 5) Axilla.
- 6) Brachium.
- 7) Musc. biceps.
- 8) Articul. cubiti.

אין לה יפי העולה על מוג של טבע ואמנות!
 אותה התרת-נשיקה: "ישק ישק, ילטף ילטף!" –
 בעיונות הרבים, נשיקה רק אחת... נו, מילא...
 אותה פה-יד, ולא פרש: מה-זה פה-יד, הווי אומר:
 כל אותה יד נחמדה וקטנה, על פרקה ועל קרבה,
 כלומר, על כל עצמותיה (אחת מהן לא נעדרה).
 פסוק מפורש בביביל (הפתיב אחר, אולם הקרי הוא),
 לומר לה: כל נשיקה תהיה של שלש נשיקות.
 לא אמרנו פה-יד אלא כשיש בה (כמובן)
 שרש¹, מסרק² של-יד ופאצב³ עות³ מונחים לפניה.
 שרש – אחת, מסרק – שתיים ואצבעות – שלש,
 ונאמר: על כל עצמותיה – אחת מהן לא נעדרה.
 כמה בשרשה של יד? – מרבית – הצדדים הגדולה⁴,
 מרבית – הצדדים הקטנה⁵, קטנית⁶ וספינה⁷ ולבנה⁸.
 מרבית-צדדים גדולה – אחת, מרבית-צדדים
 קטנה – שתיים, הקטנית – שלש, הספינה – ארבע,
 לבנה – חמש; אמור: שבע נשיקות בשורש –
 דבר אחר: בכף-יד שלש נשיקות, שנאמר:
 פרק⁹ עצמות ובשר. פרק – אחד, עצמות – שתיים,
 בשר – שלש. אמור מעתה: הן תשע נשיקות.
 כמה מנו במסרק? – חמש עצמות, ואמרת:
 עצם, עצם ונשיקה, למלא חמש נשיקות.

- 1) Carpus.
- 2) Metacarpus.
- 3) Digni.
- 4) Os multangulum majus.
- 5) Os multangulum minus.
- 6) Os pisiforme.
- 7) Os scaphoideum.
- 8) Os lunatum.
- 9) Articulatio.

כמה אצבעות ביד? אצבע 1, קמיצה 2, אגודל 3,
זרת וצדדה 5, - שהן חמש נשיקות נוספות.

אמרו: מנין שכל נשיקה ונשיקה באצבע
תהיה של שלש נשיקות? - שלש מערכות 6 באצבע.
שלש מערכות לארבע, ויוצא מפלגן אגודל,
אשר אין לו אף שתיים או שלש, אם נטל ממסרק,
ונאמר - ארבע במסרק [הרוצה בבור כרצונו].
עוד ארבע-עשרה נשיקות, הזוכה יזכה ויוסיף.

הוי ידים - ידים! ידים ענגות, עדינות...
צחות ושזופות... ארפות ודקות... שוכבות וצנועות...
תמימות... זעירות... משקיטות... ידים ידי-רחמניות...
זריות... חמימות... עצבות... מרעידות מאשר בשפע...
וכלן-כלן חמודות! וכלן ככלן - חביבות!
אוהבות, רוות-געגועים, ומסורות, מרגיעות-מנחמות,
רכות-נכנעות, מתמסרות בזרועות, בדי החזקה.
כל אל שחבבו לסלסל בתלתי, במחלפות-ראשי -
קוצות ערמונים-כהים, היורדות על פתפי הצעירות,
בתלתי-גבר, שזרקה בו שיבה בכירה את חרפה
בשפע טבעות-טבעות בגלי-שערותי הממרים,
ולוטפות בבלורית-המשי, שבגדה והפכה לבנים,
לוטפות את חזי המקמר ומחבקות צוארי הגמיש.
הוי, הוי, ידים, ידים! איכן, איכן, חביבות?
בדרך מי-יבדע, בנתיבות-עולמות רחוקות וקרובות?
תהי ברפת-שדי עליכן, וכלמת-הזקנה לא-תדעו,
להיות מרעידות ברזון ומצע לרשת של קמטים.

- 1) Digitum II.
- 2) Digitum IV.
- 3) Digitum I.
- 4) Digitum V.
- 5) Digitum III.
- 6) Phalanges.

עומדות עד-קצון בְּיָפִין וְרוּוִיּוֹת טַל-זְכָּרוֹן-אֶהְבֶּתֶן.
בְּרִבְסֵי-הָאֲלֹפִים הַנִּרְדִּים מְאֹר-אֲחֵר-שְׁקִיעָה שֶׁל חֶמָה.

הִנֵּה אָנִי אֲפִיקוּרוֹס וְדַשׁ בְּעַקְבֵי עֲבֵרוֹת;
שׁוֹמֵר פֶּל-מִצְוָה אֵינְנִי, אֲךָ יֵשׁ לִי חֲבִיבוֹת, לְמֵלֵא
דְּבָרֵי-הַכְּתוּב: "גַּם פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים כְּרֵמוֹן
מִצְוֹת". הֵרִי אָנִי זָהִיר בַּמִּצְוָה: וְנִשְׁקַת לְאִשָּׁה –
קִלְהָ כַּבְּחֻמּוֹרָה. וְהִגַּה עֲרֻבוּבָה גְדוּלָה שׁוֹרֶרֶת
עוֹד אֲצַלְנוּ בְּנִידוֹן הַנְּחַת-הַשָּׁם בְּנִתּוּחַ.
בְּעֵטְיוֹ שֶׁל אֵיזָה שֵׁם מוּטְעָה מִתְיָרָא אָנֹכִי: וְשָׁמָּה
בְּעֵטְיָה שֶׁל אוֹתָהּ עֲרֻבוּבָה לֹא אֲצַא הַמִּצְוָה, חֲלִילָה.
פְּלִנְכֶם – הַמַּעַרְכָּה, זֶה יִכְנָנָה "הַגְּלִיל",
יֵשׁ מִתְרַגֵּם "הַחֻלְיָה", וְשְׁלִישֵׁי קוֹרָא לָהּ "בְּרָג".
מִי מֵהֶם צָדֵק, חֵי-נִפְשֵׁי, אֵינְנִי יוֹדֵעַ עַד עַכְשָׁיו.
עַד שֶׁפָּסְקוּ הַלְכָה בְּוַעַד-הַלְשׁוֹן בְּאַרְץ.
אֲךָ כִּדֵי לְצִאת אֶת פְּלִים אָנִי אֵין לִי בְרִירָה אֲחֶרֶת
אֲלֵא לְנִשְׁק לְפִי כָלִם, כְּדֶרֶךְ יִרְאִים מְנִיחִים
תְּפִלִּין שֶׁל רִש"י וְשֶׁל תָּם (וְקַל וְחוֹמֵר בְּנִשְׁיָקוֹת):
"גְּלִיל", "בְּרָג" וְ"חֻלְיָה", וְ"הַמַּעַרְכָּה" – רְבִיעִית,
אֲמָרִי מֵעַתָּה, יִקְרָה, שֶׁפֶל נִשְׁיָקָה וְנִשְׁיָקָה
תְּהִיָה שֶׁל אַרְבַּע נִשְׁיָקוֹת לְצִאת יְדֵי כָל הַדַּעוֹת.
אָפֶס עוֹד עֲקָה: מֵהִיוֹתִי מְבֻלְבֵל מִרְבוּי שֶׁל שְׁמוֹת,
אוֹלֵי אָנִי לֹא דְקִדְקֵתִי בְּמִסְפָּר (חֶס וְחִלְיָהּ ו),
אָנוּס אָנֹכִי עַל-פְּרִחֵי לְחֹזֵר שׁוֹב עַל הַמְּגִינֵן.
לְאַחַר יְאוּש-בְּעֵלִים הֵן זוֹכִים גַּם מִן הַהִפְקָר.
כְּמָה וְכְמָה נִשְׁיָקוֹת בְּזִכּוֹת אֲנִטוּמִיָה קַבְּלָתִי!

וְהִיָה בְּאַחֲרֵית-הַיָּמִים וְהָיוּ וְקָמוּ הַדְּבָרִים:
פְּתָאוּם לְפִתַּע יְבוֹאוּ, וְרוּאָה לֹא רָאָה, לֹא הִבִּיט,
חוּזָה עֲלֵיהֶם לֹא חִזָּה וְנִבְיָאִים עֲלֵיהֶם לֹא נִבְאוּ. —
וְנִפְקָחוּ עֵינָי בְּנֵי-נְבִיאִים וּבְנֵי-הַחֲכָמִים, וְרָאוּ
בְּרוּר, וְיָסְפָה, וְהִיטֵב: בְּפַעַם רֵאשׁוּנָה כֵּן יִרְאוּ:
חִיָּה מְחֻזָּרֶת (וְשׁוֹב) עַל אֲכַסְנִיָּה שְׁלָה: עַל לֵב-אָדָם.
חֵית הָאָדָם הַפְּרָא, שֶׁהִיא הַנּוֹרְאָה בַּחִיּוֹת:

זו, השורֶפֶת לְפִיהָ, לְשַׁעַת-רַעְבוֹנָה נִכְנָעַת,
 וְזוֹ מִתּוֹךְ שְׁטָה וְתִכְנִית, כְּמַצּוֹת-עֶקְרוֹנִים הִגְיוֹנִית.
 בְּטֵל יִבְטְלוּ חֳלוֹמוֹת כָּל-חֹלְמֵי הַיִּשָּׁר וְהַצָּדֵק,
 אֲשֶׁר חִלְמָתָם בְּ-אַרְץ הַמְּשׁוֹרְרִים וְהַפִּילֹסוֹפִים,
 אֲשֶׁר רְאִיתָם בְּנֶגְהַ הָאָדָם הָעֵלְיוֹן, הַגְּדוֹל.
 וְנִבְהֵלָה עֵינֵיכֶם לְמַרְאֵה מִפְּלִצָּת מִיַּעְרוֹת-טַבְּטוֹבוֹרְג,
 לְאוֹתָהּ אֲשֶׁר-קָרְהָ, עֹמֶמֶת בְּחִבּוֹן עֵינֶיהָ הַדְּהוּת,
 כְּעֵינֵי הַדְּגָה הַמְּתָה, נוֹטְרֶת אֶת שְׁנֵאת-הַבְּרָאשִׁית
 לְכָל-אֲשֶׁר לֹא מִמְּאוֹרְתָהּ וְלֹא מִשָּׁגֵר אִמָּה בְּרִבְצָה.
 וְנִבְהֵלָה עֵינֵיכֶם לְמַרְאֵה הָרַעַל הַקָּר, הַמְּפַפֵּעַ
 בְּחִבּוֹן וְרִידֵיהֶם הַשׁוֹפְכִים אֶת דְּמֵיהֶם הַנְּרַפִּים, דְּמֵי בּוֹלְבוֹס,
 דְּמֵים הַשׁוֹמְרִים מוֹרְשֵׁת דְּמֵי-בְּנֵיהֶם שֶׁל שׁוֹחֲטִים בְּנֵי-שׁוֹחֲטִים,
 כָּל יְמוֹת דוֹר-הַצִּלְבָּנִים, בְּמַחְשְׁפֵי יְמֵי-הַבִּינִים
 וַיְמוֹת הַ-מַּגָּפָה הַשְּׁחֹרָה". חֵי פוֹרֹר טַבְּטוֹנִיקוֹס * לְעוֹלָם !
 לְבִי, לְבִי לָכֶם ! הֵיִשׁ עוֹד מִכְּאוֹב כְּמִכְּאוֹבְכֶם ?
 קוֹמוּ וְנִקְוֹנוּ הַקֵּינָה הַגְּדוֹלָה, הַמְּרָה בְּקִינּוֹת,
 "אֵיכָה" חֲדָשָׁה עַל חֶרֶב-עוֹלָמוֹת שֶׁל מְתַקְנֵי-עוֹלָמוֹת,
 "אֵיכָה" חֲדָשָׁה עַל עֲמֻדְכֶם פְּתָאוֹם עֵירֵמִים מִמִּשְׁא-
 נֶפֶשׁ, מְרַמִּים מַדְעַת, בְּאֶפֶן כֹּה טַפְּשִׁי, אוֹלָתִי.

אָלָא – הַזֶּק וְנֶאֱמַץ ! כִּי מִי זֶה לֹא רָמָה אוֹתָנוּ ?
 נָשִׁים חֲמוֹדוֹת-לְבָנוּ [רְאִינוּ בְּהֵן חֲזוֹת-הַכָּל],
 שְׂאֵמְנוֹתָן בְּכָף, סְרָסוֹרִים לְדַבְּרִים שֶׁל קְדָשָׁה,
 סוֹחְרִים בְּקְדוּשֵׁי-הָאוֹמָה, מִשְׁמִינִים מְדַמֵּי-הַחֲלוּצִים,
 תּוֹפְשֵׁי-רִנְחִים מִשָּׁבֵר אַחִיהֶם תְּנַתּוֹנִים בְּצָרָה,
 חֲמֻדַת-הַדּוֹר וְתַפְאֲרָתוֹ – בְּחִירֵי-הָעָם, כְּבִיכּוֹל,
 כּוֹאֲבֵי מִכְּאוֹב-הָאוֹמָה, הַבָּאִים עַל-שִׁכְרָם בְּשַׁעֲתָם...
 הוּי, מִי לֹא רָמָה אוֹתָנוּ? – נוּ, מִיֵּלָא... עוֹד אַחַד, עוֹד שְׁנַיִם...

נִפְסַח עֲלֵיהֶם בְּבוּז, כִּי סוֹף-אִידִיָּאל לְנַצְחָה !
 רְמַתָּה הַשִּׁירָה הַקְּדוּשָׁה, רְמַתָּה הַתְּרַבּוֹת הַגְּבוּלָה,

* השגעון הגרמני—Furor teutonicus.

אולי לא תרמה האחת – החכמה, מדעי-הטבע.

וְהָיוּ דְבָרַי הַשִּׁיר הַזֶּה לְעֵדוֹת נְאֻמָּה
לְאִשֶּׁר נֹאֵשׁ מִחַיִּים טוֹבִים, כִּי אָמַר בְּלִבּוֹ:
אָכֵן, מֵר וּמֵר לָנוּ. וְלִמְדוֹ לְדַעַת הָעֶקֶר:
לֹא שְׂנַפְגֵּשׁ בְּטוֹב, אֲלֹא שְׂנַחֲפֵם לְהוֹצִיא
תְּמִיד יָקָר מְזוּלָל, מִמֵּר נֹצִיא מִתּוֹק (רְאֵה שִׁירֵינוּ).
וְשֵׁנִית, הוּא מֵה שְׂאֻמְרֵתִי: מֵה-טוֹב וּמֵה-גָּעִים, כִּי לְפָנַיִם
מִים יִצְקֵתִי עַל-יַד פְּרוֹפְסוֹרִים, מִהֶם מְפוֹרָסִים,
יִרְאוּ מְנַתְחִים וַיִּשְׁמְחוּ, תְּלִמֵּי הָרֹפְאִים – וַיַּעֲלֶזוּ,
וַעֲיִגִי-הַפִּילוֹסוֹפִים רוֹאוֹת וְנִמְקוֹת מִקְנָאָה.

פיקטנגרונד – תל-אביב